

gjörð heilt stór fund so mögulega yvir ein ressur-skatt. Tann möguleikin er altíð opin, um ein vil tryggja sær, at henda ognin hjá Føroya fólk gevur eitt avkast til føroyska samfelagið.

Men eg trúgvi, at teir sum hava stovnað Atlants Kolvetni, hava eisini hugsað um nakað, nevnliga at ein möguleg inntøka skal brúkast til at økja kapitalskap-anina innan privata vinnulívið í tí føroyska samfelagnum, sum vit vita hevur trupulleikar við tí í dag, og á tann hátt at kunna víðka støðið hjá privata vinnulívinum.

Landsstýrið og løgtingið kunnu altíð áseta, hvat tey halda, at tað almenna skal hava, men tað eigur eisini at vera ein inntøka til tað privata vinnulívið í Føroyum, sum ger, at tað fær eitt sterkari grundarlag at standa á.

Kjartan Hoydal heldur sjálvur, at hetta er ein góður málsetningur og visir til, at tað hava verið tíðir, har summir partar av fiskivinnuni hava kastað sera nógv av sær, og tað hevur ført til nýfløgur. Um oljan kann gera tað sama við tað, at tann investeraði kapitalurin kann gevna stórt avkast, so er tað sera gott fyr tað føroyska samfelagið.

– Men tá tú hugsar um, at hetta er vágaspæl, har tú kanst vera óheppin og velja eitt samtak, sum ikki finnur olju, átti tú tað sum føroyingur ikki heldur frá byrjan fyr tað tryggja okkum at sagt, at tað er eitt

alment oljufelag ella ein almenn optión í øllum loyvm eftir tí norska mynstrinum?

Kjartan Hoydal sigur, at hetta hava teir í Atlants Kolvetni ikki umrøtt. – Vit hava lagt okkum eftir tí uppgávu, sum hetta felagið hevur. Verður ein slík avgerð sum her nevnd tikið, so fær tað ávirkan á okkara möguleikar, men tað mugu politikararnir taka støðu til, og ynskja teir okkara meining um tað, so er tað upp til teir.

Kjartan Hoydal viðgongur, at við at gera tað uppá henda máttan so vágur ein at vera við í einum samtaki sum ikki fær tann besta blokk. Hetta hava teir eisini tikið hædd fyr.

Ongan framhjárætt

– Men er tað so, at tit hava roknað við, at tit sum eitt føroyskt felag í einum útlandskum samtaki, kunnu fáa hesum samtaki ein framhjárætt í eini útjóðing?

– Tað kunnu vit ikki rokna við, tí tað hevði ikki verið roknað seriøst av oljufyrir-sitingini, um teir søgdu, at fyrsti prioriteturin var eitt samtak við einum føroyskum privatfelag.

Kjartan Hoydal sigur við-ari, at hann hevur tað álít á oljufyrir-sitingini, at tað duga teir at handfara, soleiðis at tað ikki verður nøkur ó-rímulegheit í útjóðingini.

– Er tað so, at tú harvið ikki skilur óttan hjá stjóranum í Shell, sum hevur latið seg órógva av leik-linum hjá einum før-

oyskum oljufelag í einum útlandskum oljusamtaki?

Kjartan Hoydal heldur henda ótta verða ógrund-aðan. – Eingin kann seta ein fingur á tann máttan, sum Oljufyrir-sitingin brúkt við at upplýsa oljufelagini um treytir ol. Her er einki, sum bendir á ella visir, at oljufelagini nýtast at hava nakran ótta. Tað er heldur ikki norska loysin, sum er vald. Høvdu vit valt hana, so kundu vit bara lagt okkum afturá, og so kundi landsstýrið latið okkum komið inn onkunstaðni. Tað hevur man ikki gjørt. Og tað hevur Atlants Kolvetni heldur ikki ynskt.

– Men tit velja væl tað samtakið at arbeiða saman við, sum hevur möguleika at geva tað besta tilbøðið, tá útjóðingin verður veruleiki?

– Tað gera vit, og tað er eisini júst hetta vit í løtuni fáa mett um av útlandskum ráðgevvum, eitt nú hvørjar veikleikar og hvørja styrki felagini hava.

Kjartan Hoydal sigur, at tað er ikki bara talan um at hava figgarliga styrki. Tað er eisini so nógv annað, sum telur t.d. arbeidshættir, hvussu tað riggar at samstarva ol.

– So hetta er ein sera avgerandi løta í lívinum hjá Atlants Kolvetni?

– Tað er tað, men ein skal heldur ikki yvirdráttisera tað. Skuldi 1. útjóðingarnumfar ikki rigga, so hava vit framvegis óanur umfór, har vit sjálvir gera av, hvønn vit samarbeiða við.

Tað er ikki alment, hvørji oljusømtøkini eru, sum Atlants Kolvetni samráðist við. Her er ein av nevndarlímunum í føroyska oljufelagnum, Mortan Johannesen við til móttøku, tá Amerada Hess lat upp skrivstovu í Havn. Her hittir hann tveir av stjórnunum í Amerada Hess

Kjartan Hoydal viðgongur, at tað gongur ikki long tíð, áðrenn felagið hevur tikið eina avgerð.

Uppá fyrispurning um hann ikki er vorðin ótølin eftir útjóðingini sigur nevndarformaðurin í Atlants Kolvetni, at hann skilur væl støðuna og sjónarmiðini hjá Oljufyrir-sitingini og føroyskum myndugleikum annars um ikki at taka avgerð um hetta, fyrr enn tíðin er búgvin til tess.

Sosíalurin skilur, at myndugleikarnir enn ikki hava tikið støðu til komandi útjóðingarnumfar. Arbeiðið verður við at loysa markna-trætuna við bretar, og hós-dagin verður fundur í Utanlandsnevndini um nettup marknaspurningin. Tá fara Anfinn Kallsberg, lögmaður og Árni Ólafsson, samráðingarleiddari at kunna nevndina um gongdina í samráðingunum.

Annars er tíðarættanin hjá landsstýrinum tann, at fyrsta liðsrunan skal verða boðin út í vár, soleiðis at oljufeløg sleppa í gongd at borja seint í 99 ella í ár 2000.

Tá Sosíalurin setti seg í samband við føroyska fólk-atingsumboðið Jóannes Eidesgaard, bað hann um at fáa tíð til at hugsa um spurningin.

– Skalt tú tosa við nakran annan fyrst um henda spurningin?

– Nei, eg skal bara hava stundir til at hugsa meg um. Tað er jú ein eyður spurningur, segði Jóannes Eidesgaard, sum ein tíma seinni var komin fram til sína pol-

Føroyskir politikarar ikki undir sjóneykuna

Tað er eingin orsök til at halda, at danska lögrelgufregnartænastan PET hevur havt eftirlit við føroyskum politikarum, heldur Jóannes Eidesgaard, fólkatingslimur

CHRISTIAN SCHULTS-LORENTZE ÚR KEYPMANNAHAVN

Meðan grønlenskir politikarar hava sett fram krav um at vita, í hvussu stóran mun fregnartænastan hjá danska politinum (PET) hevur skrásett politiskt, lóg-ligt virksemi í Grønlandi, hava eingir føroyskir politikarar sett fram ynski um eina samsvarandi kanning í sambandi við fregnartænastuna og politiska umhvørvið í Føroyum.

Spurningurin hevur tikið seg upp, eftir at danski lóg-málaráðharrin Frank Jensen í Fólkatinginum hevur lagt fram eitt uppskot um eina nevndarkanning av arbeidnum hjá fregnartænastuni. Hetta hendir eftir at tað er komið fram, at PET mögulega ikki hevur hildið seg til lógina frá 1968, sum bannar skráseting av donskum borgarum bert orsakað av teirra lógliga politiska virksemi.

Tá Sosíalurin setti seg í samband við føroyska fólk-atingsumboðið Jóannes Eidesgaard, bað hann um at fáa tíð til at hugsa um spurningin.

– Skalt tú tosa við nakran annan fyrst um henda spurningin?

– Nei, eg skal bara hava stundir til at hugsa meg um. Tað er jú ein eyður spurningur, segði Jóannes Eidesgaard, sum ein tíma seinni var komin fram til sína pol-

itisku støðu í hesum máli.

– Tað er eyðsæð, at stjórnin fyrst og fremst vil kanna, í hvussu stóran mun politikarar á danska vinstravonginum vórðu undir eftirliti. At grønlenska landsstýrið vil vera ein partur av hesi kanningini, er eftir egn um ynski, men eg havi onga kenningu av, at tað skuldi verið neyðugt hjá okkum. Hinvegin kann tað tykjast para-hoidt. Tí fari eg ikki at taka stig til, at kanningin eisini skal umfæva eina mögulega skráseting av føroyskum politikarum.

– Men hevði tað ikki verið náttúrligt at fingið greiðu á spurninginum, tá ein nevnd nú kortini skal kanna málið? Um tú ikki spyrst, fært tú jú einki svar?

– Jú, tað kanst tú siga. Men eg havi ilt við at sigga, hvussu eg einsamallur kann seta kravið fram. Bert um lógtingið heitir á meg, fari eg at fylgja málinum upp, sigur Jóannes Eidesgaard.

Tá grønlenska landsstýrið vil vera partur av kanningini, kemst tað millum annað av illgruna um, at lóglig, politisk mótmælistiltøk móti amerikansku herstöðini í Thule og sambond við inuit í Russlandi eru skrásett hjá PET.

Tað hevur ikki borið til at fáa eina viðmerking frá hinum føroyska fólkatingsliminum, Óla Breckmann.

Hugnakvöld í London

JAN MÜLLER

Hetta er tíðin til jóla-borðhald ol. Men tað eru ikki bert í Føroyum, at føroyingar hittast til gaman og álvara undan jólam. Eisini – og ikki minst – í grannalöndum okkara, har nógvir føroyingar búleikast verður skipað fyr hugnakvöldum. Og so er eisini í London. Leygarkvöldið 21. november verður hugnakvöld í donsku kirkjuni í London

fyrí føroyingum og næst-ringum og vinfólkum teirra í Bretlandi.

Fyrí at fáa ein serstakan føroyskan dám yvir hetta hugnakvöldið hava fyrirreikararnir fáttað avtaldu við bæði Føroya Seafood og Føroya Bjór, sum lata okkurt gott til matna og drekkandi afturvið.

Tað er FISC, „The Faroe Island Solidarity Committee“, sum stendur fyrí hugnakvöldinum, og har

finnast mong góð fólk millum fyrirreikararnar so sum Louis Wilson, Marjun Joensen-King, Helgi Joensen og Dánjal Petur Mariusarson.

Louis Wilson sigur við Sosíal, at tey vóna, at mong verða við til hugnakvöldið, sum eisini er ætlanin at verða nakað serstakt, nú eitt av trúgvum umboðum Føroya í Bretlandi herfyri kundi halda jubileum.

Tey, sum ynskja at vera